

دستورالعمل چگونگی تکمیل فرم برنامه ریزی سالانه بازرسی براساس آیین نامه بازرسی بهداشت کار

این فرم به صورت سالانه و در آغاز هر سال از سوی معاونت بهداشتی دانشگاههای علوم پزشکی سراسر کشور تکمیل و برای مرکز سلامت محیط و کار ارسال می گردد.

در قسمت بالای فرم نام معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و سال مربوطه نوشته می شود.

نحوه تکمیل ستونهای جدول

ردیف: به صورت عددی 1، 2، 3 و ... تکمیل می گردد.

نام شهرستان: هر معاونت بهداشتی باید نام تمامی شهرستانهای تحت پوشش خود را به تفکیک در ردیفهای این ستون ذکر نماید.

تعداد بازرسین شامل کاردان و کارشناس بهداشت حرفه ای شاغل در سیستم بهداشتی که کار بازدید از کارگاهها و کارخانجات منطقه تحت پوشش را انجام می دهند که به صورت عددی ذکر می گردد. ضمناً در خصوص کارشناس و کاردان بهداشت محیط که در بعضی از مناطق به دلیل کمبود نیرو در امر بازرسی از کارگاهها و کارخانجات مشارکت می نمایند، با توجه به سهمی که این نیروها در بازرسی بهداشت حرفه ای دارند بنابر نظر کارشناس مسؤول بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت شهرستان و معاونت بهداشتی به صورت ضریبی وزن دهی شده و در تعداد بازرسین منظور می گردند. به عنوان مثال چنانچه تعداد کاردانهای بهداشت محیط در یک معاونت بهداشتی 15 نفر باشد و 9 نفر از آنها 1/3 زمان خود را به بازرسی از کارگاههای بهداشت حرفه ای اختصاص می دهند در این حالت 6 نفر کار بازرسی بهداشت حرفه ای را انجام نمی دهند و در تعداد بازرسین نیز شمرده نمی شوند. در مورد 9 نفر دیگر هم می توان از فرمول زیر این وزن دهی را انجام داد:

$$0/3X = 0/3 * 9 = 2/7 \sim 3$$

اگر X تعداد کاردانهای بهداشت محیط باشد که هر کدام 1/3 زمان کاری خود که تقریباً معادل با 30 درصد کل کارشان حساب می شود را به امر بازرسی از کارگاهها می پردازند، بنابراین 9 نفر کاردان بهداشت محیط را می توان معادل 3 نفر نیروی بازرسی در بهداشت حرفه ای به حساب آورد که به امر بازرسی کمک می کنند ولی مجدداً تأکید می گردد که بسته به شرایط منطقه و پتانسیل نیروهای در اختیار و صلاحدید کارشناس مسؤول بهداشت حرفه ای منطقه این ضرایب می تواند فرق کند.

تعداد بهورزان شامل بهورزان شاغل در سیستم بهداشتی که بر اساس آیین نامه مجاز به بازدید از کارگاههای درجه سه و مشاغل خاص واقع در روستا می باشند که به صورت عددی ذکر می گردد.

توزیع فراوانی و بازرسی از کارگاهها به تفکیک وضعیت درجه بندی: براساس آیین نامه بازرسی بهداشت کار و دستورالعمل اجرایی مربوطه کارگاهها به تفکیک وضعیت درجه بندی شامل کارگاههای درجه 1، کارگاههای درجه 2، کارگاههای درجه 3 و کارگاههای مرتبط با مشاغل خاص بوده که هر کدام به تفکیک دارای 2 ستون تعداد کارگاه و تعداد دفعات بازدید مورد انتظار می باشند.

در قسمت کارگاههای درجه 1 براساس درجه بندی انجام شده مجموع تعداد کارگاههای درجه 1 تحت پوشش حوزه معاونت بهداشتی در ستون مربوطه درج می گردد. با توجه به تعداد بازدید در نظر گرفته شده برای کارگاههای درجه 1 براساس دستورالعمل اجرایی آیین نامه بازرسی بهداشت کار حداقل 3 بار بازدید در سال از کارگاههای مذکور انجام گیرد. لذا تعداد دفعات بازدید موردانتظار بر این اساس برآورد و در ستون مربوطه درج گردد.

در قسمت **کارگاههای درجه 2** براساس درجه بندی انجام شده مجموع تعداد کارگاههای درجه 2 تحت پوشش حوزه معاونت بهداشتی در ستون مربوطه درج می گردد. با توجه به اینکه براساس دستورالعمل اجرایی آیین نامه بازرسی بهداشت کار تعداد بازدید در نظر گرفته شده برای کارگاههای درجه 2 بایستی حداقل 2 بار بازدید در سال از کارگاههای مذکور انجام گیرد، لذا تعداد دفعات بازدید موردانتظار بر این اساس برآورد و در ستون مربوطه درج گردد.

در قسمت **کارگاههای درجه 3** براساس درجه بندی انجام شده مجموع تعداد کارگاههای درجه 3 تحت پوشش حوزه معاونت بهداشتی در ستون مربوطه درج می گردد و با توجه به تعداد بازدید در نظر گرفته شده برای کارگاههای درجه 3 که حداقل 1 بار بازدید در سال می باشد، تعداد دفعات بازدید موردانتظار بر این اساس پیش بینی و در ستون مربوطه درج می گردد.

در قسمت مشاغل خاص براساس درجه بندی انجام شده مجموع تعداد کارگاههای مرتبط به مشاغل خاص تحت پوشش حوزه معاونت بهداشتی در ستون مربوطه درج می گردد و با توجه به اینکه در آیین نامه بازرسی بهداشت کار و راهنمای درجه بندی کارگاهها براساس ریسک حداقل هر 3 سال یکبار بازدید از کارگاههای مذکور پیش بینی شده است ، لذا تعداد دفعات بازدید مورد انتظار برای مشاغل خاص برابر 1/3 مجموع تعداد کارگاههای مرتبط با مشاغل خاص تحت پوشش حوزه معاونت بهداشتی برآورد و در ستون مربوطه ذکر گردد. (لازم به ذکر است در صورت وجود امکانات و نیروی انسانی تعداد بازدید از این کارگاهها می تواند افزایش یابد)

مثال

فرض کنید یک معاونت بهداشتی فرضی اقدام به درجه بندی کارگاهها و کارخانجات حوزه تحت پوشش خود نموده است و به نتایج زیر دست یافته است:

تعداد کارگاهها به تفکیک وضعیت درجه بندی			
درجه یک	درجه دو	درجه سه	مشاغل خاص
300	750	1500	8500

این معاونت بهداشتی ستونهای مربوط به فرم برنامه ریزی سالانه بازرسی بهداشت کار خود را به صورت زیر در آغاز سال بایستی تکمیل نماید.

توزیع فراوانی و بازرسی از کارگاهها به تفکیک وضعیت درجه بندی								نام شهرستان	ردیف
درجه یک		درجه دو		درجه سه		مشاغل خاص			
تعداد کارگاه	تعداد دفعات بازدید مورد انتظار	تعداد کارگاه	تعداد دفعات بازدید مورد انتظار	تعداد کارگاه	تعداد دفعات بازدید مورد انتظار	تعداد کارگاه	تعداد دفعات بازدید مورد انتظار		
50	150	185	370	350	350	1850	617	B	1
39	117	89	178	175	175	1020	340	C	2
51	153	146	292	268	268	2152	717	D	3
95	285	210	420	310	310	1210	403	E	4
65	195	120	240	397	397	2268	756	F	5
300	900	750	1500	1500	1500	8500	2833	جمع کل	

تعداد کل بازرسیهای مورد انتظار از فرمول $675X+A$ بدست می آید که به صورت عددی نوشته می شود. عدد 675 از حاصل ضرب تعداد روزهای کاری محاسبه شده در سال در متوسط تعداد بازدید روزانه می باشد. در سال سوم اجرای طرح بازرسی هدفمند متوسط تعداد بازدید روزانه 5 بازدید در روز در نظر گرفته شده است و تعداد روزهای کاری نیز برای یک سال 135 روز پیش بینی گردیده است. X نیز نشاندهنده تعداد کل بازرسان بهداشت کار و A تعداد بازدیدهای مورد انتظار از بهورزان می باشد. تعداد بازدیدهای مورد انتظار از بهورزان براساس تعداد کارگاههای درجه 3 و کارگاههای مرتبط با مشاغل خاصی که نیاز به بازرسی داشته و در هر روستا موجود می باشد با توجه به سهم زمانی که یک بهورز بایستی به کار بهداشت حرفه ای اختصاص دهد و در نظر گرفتن صلاحیت و توانایی بهورز در پوشش دادن بازرسیها بدست می آید. در صورت تشخیص کارشناس مسؤول بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت شهرستان مبنی بر عدم توانایی بهورز در پوشش دادن بازرسی از کارگاههای فوق الذکر در روستا باید از نیروهای بازرس موجود در هر منطقه استفاده نمود.

مثال

در مثال پیشین تعداد بازرسین و تعداد بهورزان برطبق جدول زیر می باشد:

ردیف	نام شهرستان	تعداد بازرسین	تعداد بهورزان
1	B	2	-
2	C	1	-
3	D	2	1
4	E	3	1
5	F	2	1
جمع کل		10	3

$$675 X+A = \text{تعداد کل بازرسیهای مورد انتظار}$$

$$10 = \text{تعداد بازرسین (X)}$$

$$40 = \text{تعداد کل بازدید مورد انتظار از بهورزان در سال (A)}$$

$$6790 = 675 * 10 + 40 = \text{تعداد کل بازرسیهای مورد انتظار}$$

توجه: در حالتی که تعداد کل بازرسیهای مورد انتظار بدست آمده کمتر از مجموع تعداد دفعات بازدید مورد انتظار محاسبه شده برای کارگاههای درجه 1، کارگاههای درجه 2، کارگاههای درجه 3 و مشاغل خاص باشد باید اولویت بازدید به کارگاههای درجه 1، سپس کارگاههای درجه 2 و در نهایت به کارگاههای درجه 3 و مشاغل خاص اختصاص یابد.